

AI Act – nowe zasady gry dla biznesu, czyli czy jesteś *AI deployerem*?

r. pr. dr Maria Dymitruk

REGULACJA

RAMY CZASOWE

AI ACT (Artificial Intelligence Act, AIA) to nowe rozporządzenie regulujące zastosowanie sztucznej inteligencji w Unii Europejskiej. Ma na celu zapewnienie odpowiedzialnego i etycznego wykorzystania technologii AI, chroniąc prawa i wolności obywateli UE. Pierwotny projekt rozporządzenia został ogłoszony przez Komisję Europejską w kwietniu 2021 r., a w nadchodzących tygodniach instytucje unijne sfinalizują prace legislacyjne nad jego treścią.

Według obecnego stanu wiedzy można przyjąć następujący harmonogram wejścia w życie rozporządzenia:

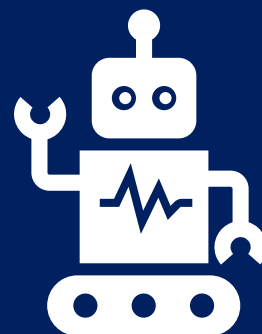
- kwiecień 2024 r.: formalne przyjęcie AIA
- maj lub czerwiec 2024 r.: publikacja AIA w Dz. Urz. UE
- czerwiec lub lipiec 2024 r.: **wejście w życie AIA** (20 dni po publikacji w Dz. Urz. UE)

Okresy przejściowe dla rozpoczęcia stosowania (liczone od daty wejścia w życie):

- 6 mies. dla zakazanych praktyk AI (początek 2025 r.)
- 2 mies. dla AI ogólnego przeznaczenia (połowa 2025 r.)
- 24 mies. dla ogółu przepisów AIA (połowa 2026 r.)
- 36 mies. dla regulacji systemów wysokiego ryzyka (połowa 2027 r.)

Kto jest adresatem nowych obowiązków? Czy AIA przewiduje obowiązki podmiotów korzystających z rozwiązań AI w biznesie?

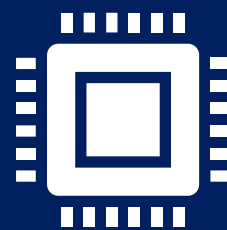

Głównymi adresatami obowiązków wprowadzanych przez AIA są dostawcy rozwiązań AI. Są nimi zarówno podmioty samodzielnie opracowujące systemy lub modele AI (*AI developerzy*), jak i podmioty zlecające budowę takich systemów lub modeli i oznaczające je własną nazwą handlową lub znakiem towarowym. Definicja dostawcy AI jest więc szeroka i obejmuje również takie przypadki, w których nasz biznes nie obejmuje typowej produkcji oprogramowania.

Co więcej, duża część wymogów wprowadzanych przez AIA będzie spoczywać również na barkach podmiotów jedynie stosujących systemy AI (*AI deployerów*). Jeżeli nasza organizacja jedynie wykorzystuje istniejący na rynku system AI (w produkcji, w obsłudze klienta, w zarządzaniu pracownikami etc.), to jest adresatem obowiązków kierowanych do podmiotów wdrażających systemy AI (wcześniej zwanych użytkownikami). Wyjątek pozwalający na uniknięcie objęcia nową regulacją dotyczy jedynie stosowania AI na potrzeby osobistej działalności pozazawodowej.

Jakie są główne obowiązki *AI deployerów*?

Obowiązki podmiotów wdrażających rozwiązania AI aktualizują się zasadniczo w stosunku do systemów wysokiego ryzyka. Obejmują szeroki wachlarz powinności, w tym:

- Poprawne stosowanie systemu (zgodne z instrukcją użycia)
- Zapewnienie odpowiedniego nadzoru ludzkiego
- Dbłość o jakość danych wejściowych
- Monitorowanie korzystania z systemu i identyfikacja incydentów
- Automatyczna rejestracja zdarzeń („rejstry zdarzeń”)
- Informowanie pracowników
- Obowiązki rejestracyjne
- Ocena skutków dla ochrony danych (DPIA)
- Obowiązek informacyjny względem osób fizycznych, wobec których system AI wysokiego ryzyka podejmuje decyzje lub wspiera w podejmowaniu decyzji
- Ocena wpływu na prawa podstawowe

Pewne obowiązki aktualizują się niezależnie od ewentualnego sklasyfikowania wykorzystywanego w organizacji systemu AI jako systemu wysokiego ryzyka. Dotyczy to przede wszystkim obowiązku transparentności przy systemach rozpoznawania emocji i systemach kategoryzacji biometrycznej oraz deepfake'ach.